

un pas al-bopas.
PER

Alexandre Ballester - Ferran Pizà
1992

LES COSES AUTÈNTICAMENT POBLERES VENEN SEMPRE DE FORA

Anem a cercar els tòpics del poble. Tots ells son forasters.

PATATES: Cultivades a l'altiplà andí des de fa 7000 anys, els portaren els conqueridors de les terres d'Amèrica. A sa Pobla vingueren molt tardanament, a finals del segle XIX quan la fil·loxera va arrasat amb totes les vinyes de la contrada. Les patates de llavor, venen predominantment d'Anglaterra.

ARRÒS. L'arròs pobler es una varietat del "Bomba" valencià, que es diu "Bombita". L'arròs brut ve de les terres del pla de Mallorca, quan els segadors trobaven una llebre dins el blat, i aprofitaven per fer-la amb arròs.

CAPARROTS. Venen d'Olot. El secretari Alexandre Cuéllar va convèncer al batle Nofre Pons de donar a la festa un caire mes civilitzat. S'estrenaren al 1952.

UNIÓ ESPORTIVA POBLERA. Fundada per l'apotecari Barons, a instancies de la seva dona, Dona Clotilde, catalana, amb els colors del Futbol Club Barcelona.

SANT ANTONI. Evidentment ve de Viana, però la veneració del sant arribà a sa Pobla provenint dels Frares Hospitalers de sant Antoni Abat, que va fundar els Hospitals contra el foc de Sant Antoni per tota Europa al segle XVI

ANGUILES. Neixen al mar dels Sagassos, uns 8000 quilòmetres lluny de sa Bufera.

XIMBOMBA: La tenim molt nostra de fa estona, però en realitat es universal dins la cultura europea: a Euskadi li diuen "eltzagor", a Provenza "pignato" equivalent al francès "marmita", a la regió d'Aveyron es diu "brau" (la canya es substitueix per un cordill fet de crins de cavall, aleshores es fa vibrar estirant amb les dues mans alternativament,) A Flandes es diu "rommelpot" (envàs brunzent), en alemany "rummeltopf". A València es diu també "pandorga".

FERRAN PIZA. L'artista local més universal del poble va néixer a l'Uruguai, i mescla els colors blaugrana amb els groc-i-negre del Peñarol. Te el vici de enamorar-nos els ulls amb les coses més imprevisibles, i treu màgia de les textures del sac, de l'aire de les figueres... alerta, és perillós.

ALEXANDRE BALLESTER (DIT ALEXANDRE EL GRAN). Va néixer, accidentalment, a Gavà (Baix Llobregat). N'hi ha que diuen que és mort. Per de prompte enguany col·labora amb nosaltres, els paralímpics del Grif, amb unes petites joies manuscrites, minimalistes i gairebé japoneses.

Es clar, tenim un poble tan genuí que tots els déus ens venen de fora. Comprovau-ho amb aquests fulls.

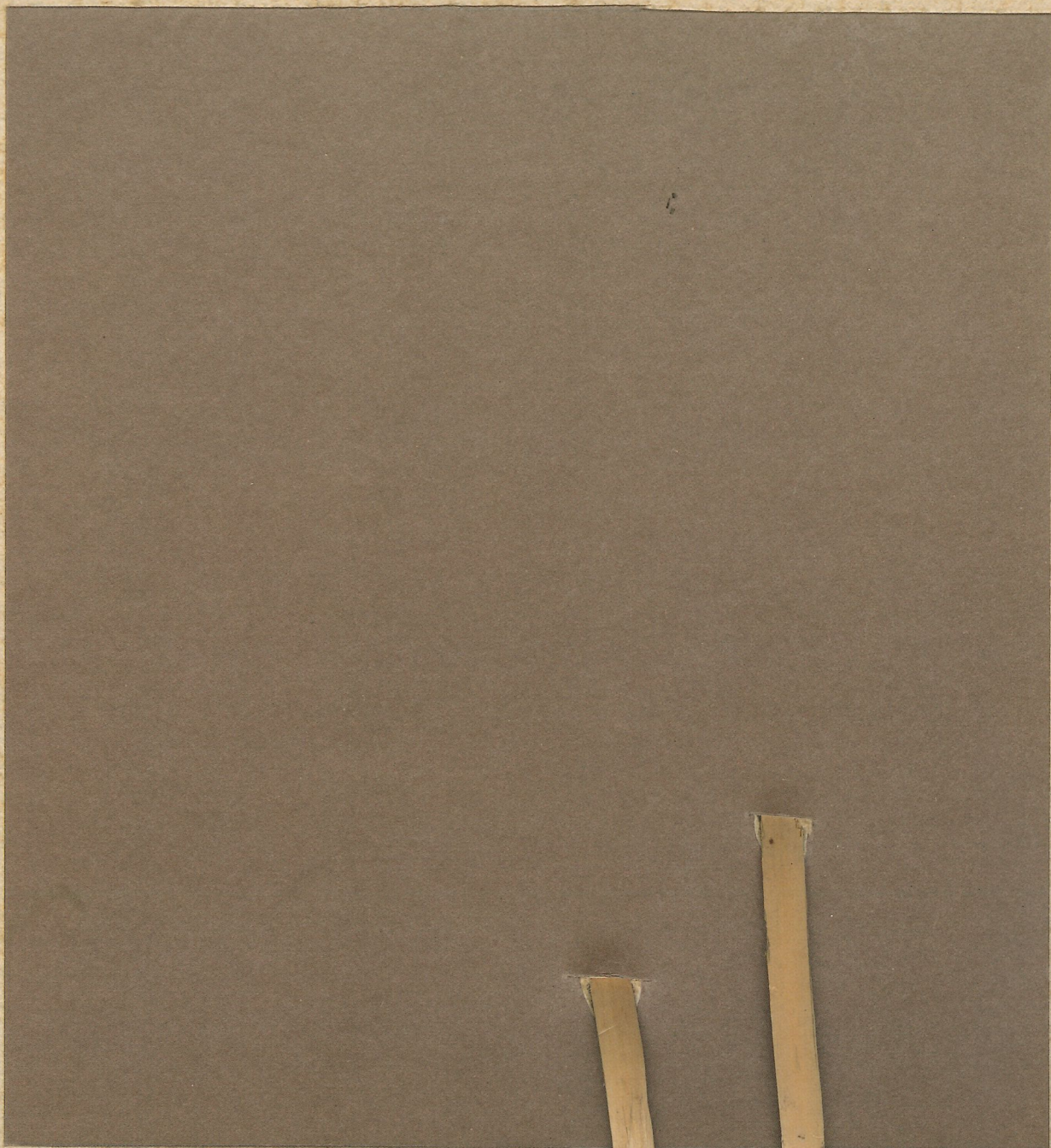
0016

Nofre Pons. Sant Jordi 2012

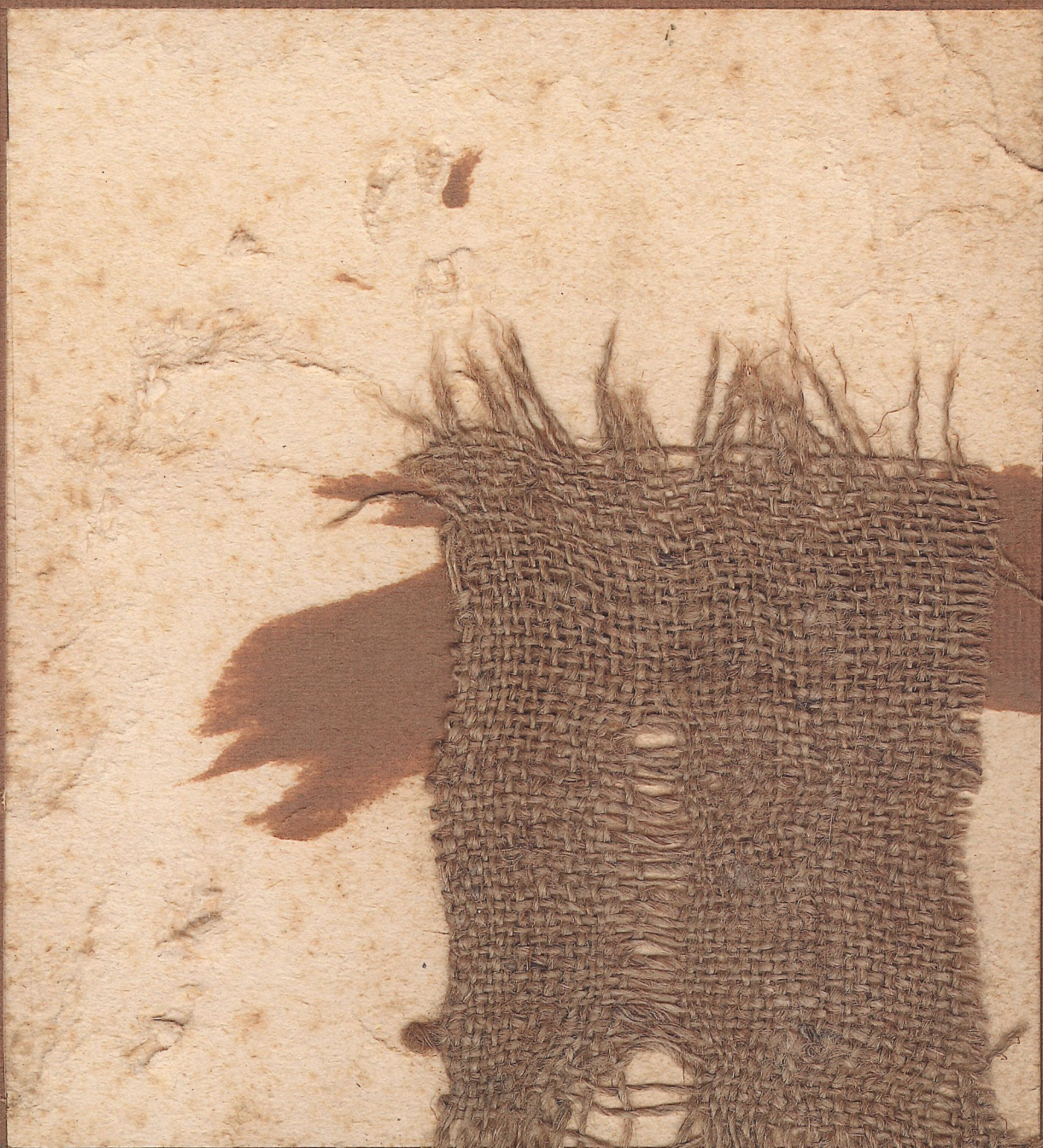
- Terras -

Terres de sa Pobla. Llevor i tomba d' Albopas. Fruit i mort.
Al nord crestatx, el bresol. Casal de Talapi al sud. Tramuntana al
primer i migjorn l'altre. Terres i vents. Al llevant camins de sa
Marjal i al ponent el cor ixent de son Valenti. Vents i no vents
per les terres del estivat Albopas, al carrer de la serraleda...

- canya -

La canya flexible i permanent, com els braços
d'una doncella que trenca l'horizontalitat de l'horitzó
d'aigua i terra. Vegetal homit, assedegat d'altura. Estivat,
com les trunyelles del paisatge. Canya. Sonada de
l'inici de flabiol. Ritme de la mà orfe de ximbomba.
y! canya. colla, al fons de S'Albufera ...

- SDC -

aspre, humil, amb olor de feina suada, de mans sense nom, de mans amb call. Sac, tela burda germana de la terra. El color s'encomana. La textura no gossa començar un càntic de magatzem. Ets, sac, massa humil, massa ferros, massa útil. Ay! Quand tot està dins el sac. Deixem la llibertat al defora...

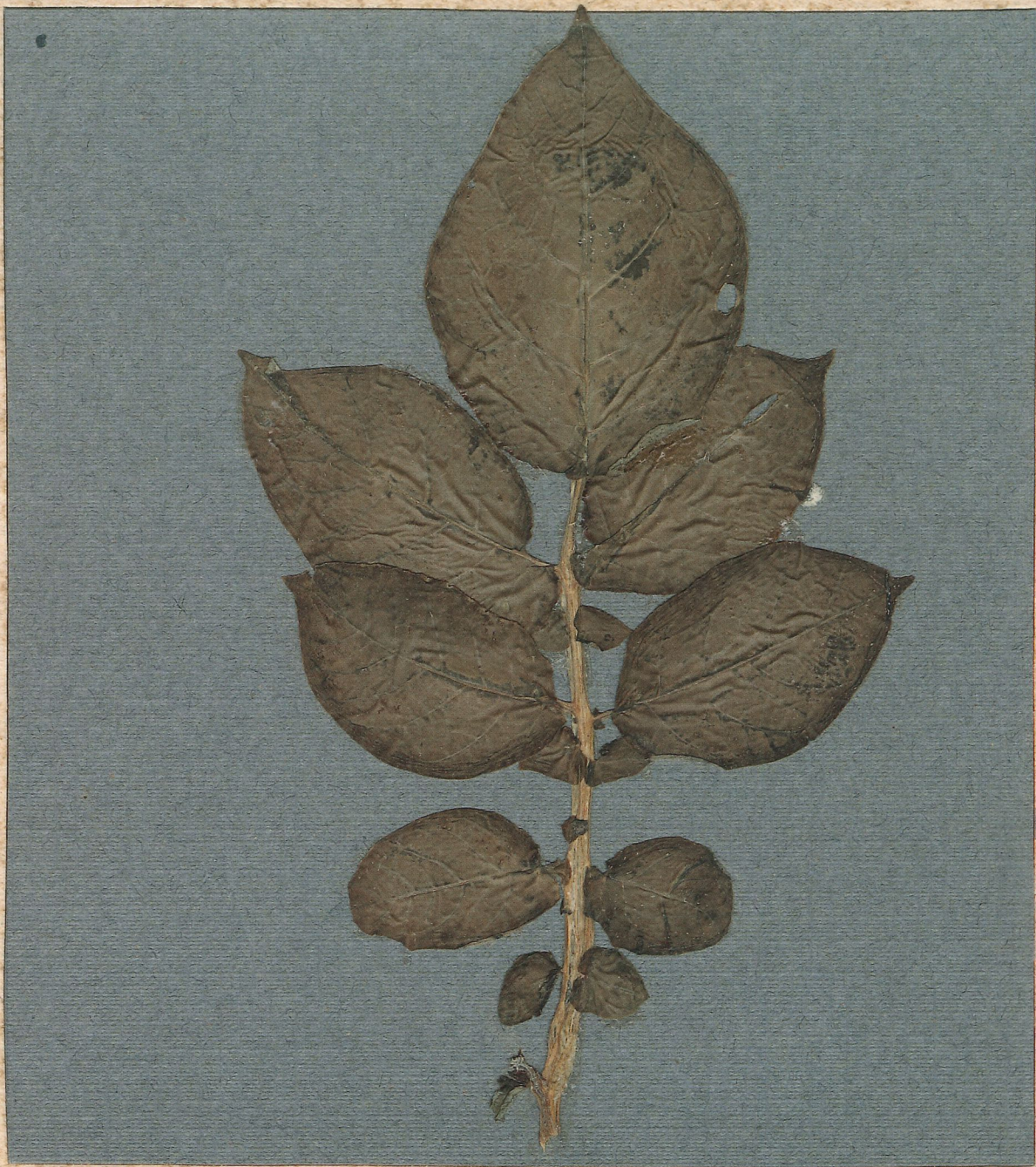

- carabassa -

Fruit rotund, esfera abotada, cap de pensaments de fruits de coneguts. Te condemnaren a fruitar a damunt la terra i tu desitjaves l'altura de l'arbre. Newton s'hi oposà. Millor la poma! exclamà. Carn càlida, color encis, per fum de cuina catalana i gust d'angelets rubensninians. Carrossa de les Ventafocs. Carabassa fallada demunt la cordera de les velles del carrer. Dels carrers d'Albopais...

Corda. Qui te recorda?
Qui te recordo quannd tot
està desfet? No ets
opresió, ajuntes i estrenys
els sentiments. Vencis
oblidat domunt el rostoll.

Canyom de les
sigües de la
memòria del
poble. Espedar,
frencor canyom.
Cassot de la
feina matineva.
L'amor era
a casa i el
canyom floria
a l'acequia.

"Royal Kidney" Gran patata. Quina història més barata!

Ni els grecs, mentiders de la mediterrànea, ni els romans, conqueridors de la mediterrànea, et conegueren. Més m'estim un mentider que un conqueridor. I foren els conqueridors d'Amèrica els que, com a nova senyoreta, te presentaren en Europa. El teu padri, el bon padri Parmentier, francès havia d'esser el que te despullassis! Les terres d'Altopàs, estan embarassades de patates. Patates cap a Londres. Patata, sies més digne de l'amor. Sempre esperes el canvi de la illure més que el meu vers.

La figuera, redol d'ombra fresca a les calitges de
les terres de marjal. Apropada a la casetta. La figuera
teoria herroca de la luxuria del verd tendre. Sensualitat
del fruit. Poemari dels noms: coll de dama. Oh! La dama del
somni etern. Martinenca. Oh! Martina del somni present. Tàctil
plenitut del sabor càlid, esmicolat, d'aromes. Figuera redol
de fresca ombra. Si Jesucrist te maleï, jo beneesc els
teus fruits.